

NR 1 2008

Kulturaryv Östergötland

Rekordbesök på Kulturaryv

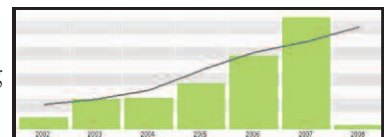
2007 innebar en rejäl uppgång av antalet besök på våra sidor. Trenden har varit uppåtgående de senaste åren och 2007 hoppade vi upp ytterligare en nivå, vilket gläder oss som arbetar med tillgänglighörandet av det östgötska kulturaryvet.

Vi slår också ett slag för privatforskarna i detta nyhetsbrev. Många av dessa når mycket bra resultat och deras arbete är värt all uppskattning. Denna gång kan ni också läsa om den stundande Kulturaryvsdagen i Mjölby, en ny biblioteksportal och UV-Östs utgrävningar i Mörtlösa utanför Linköping.

Hemsidan besöks av alltfler

Kulturaryv Östergötland hade 2007 över 100 000 sidvisningar på hemsidan. Det är en uppgång med drygt 50 procent sedan året innan och visar på en mycket positiv utveckling under de senaste åren.

Detta är siffror som visar att alltfler hittar fram till våra sidor. Trots att konkurrensen även på nätet ökar så lockar tydligen Kulturaryv Östergötlands koncept fler och fler. Många är inne och kollar av nyheter, men man vill också läsa om våra levnadsöden, titta på filmer eller få hjälp i sin egen forskning. Vi ser naturligtvis detta som en uppskattning och sporre till vidare arbete. Läs mer [här](#).

Hemsidan lockar alltfler.

Bild: nedstatbasic.net

Kulturaryvsdag i Mjölby

I april arrangeras för första gången Kulturaryvsdag i Mjölby. Det är Mjölby kommun som tillsammans med nätverket Kulturaryv Östergötland står bakom seminariet. Årets Kulturaryvspris kommer att delas ut och vi kommer att få veta mer om spännande arkeologiska grävningar i Skänninge liksom om den nya biblioteksportalen, Brukskultur Åtvidaberg och Ödeshögs hembygdsbok på nätet m m. Läs mer [här](#).

Mjölby jobbar just nu en hel del med sitt kulturaryv. Kommunen har satsat på en delvis nyinrättad tjänst med utökat kulturansvar, en grupp har tillsatts för att arbeta för en kommunal kulturaryvsplan och på biblioteket finns numera en fin lokalhistorisk miljö med en miniutställning från läns museet om Mjölby som kommunikationscentrum.

Vårens Kulturaryvsdag arrangeras i samverkan med Mjölby kommun.

Bild: Mjölby kommun

Privatforskning om vår östgötska historia

Vi har i länet mängder av privatforskare som lägger ned ett enormt arbete på att dokumentera vår östgötska historia. De jobbar i regel helt ideellt, men når i många fall resultat som är användbara även för andra, och de förtjänar all uppskattning. Med datorernas och Internets hjälp kan dessa forskare nu nå ut med sitt material på ett helt annat sätt än förut och vi försöker i arbetet med Kulturaryv Östergötland att koppla in dem i vårt nätverk.

I Linköping håller Joakim Johansson på att bygga upp en intressant hemsida om Linköpings historia som varvs- och hamnstad, en historia få känner till. Han tillägnar sidan sin farfar Georg Johansson och dennes bröder "vars liv och leverne vid Kinda kanal väckte mitt intresse". I Skåne finns en annan hängiven privatforskare som också är intressant för oss östgötar. Det är släktforskaren Henrik Mosén som likt många andra släktforskare utvidgat sin forskning till att även omfatta lokalhistorisk forskning i vidare mening. Hans sida om Vifolka härad i södra Östergötland är mycket noggrant uppbyggd och innehåller en hel del fina översikter och sammanställningar över Vifolkaområdet liksom användbara tips för dem som främst intresserar sig för släktforskning. Läs mer [här](#) och [här](#).

Vifolka härad har egen hemsida.

Bild: Henrik Mosén

Hembygdsföreningarna i Ödeshög och Östra Ryd

I Ödeshög har hembygdsföreningen börjat bygga upp en fin hemsida på nätet. Man kan så här långt bland annat besöka hembygdsgårdens olika byggnader, se på bilder och läsa om föreningens aktiviteter samt om den gamla vattensågen vid Sättra. Läs mer [här](#).

I Östra Ryd har man samarbetat med KulturArkiv i Söderköping om en alldeles ny hemsida. Här har föreningen och KulturArkiv inventerat och fotograferat hela föremålssamlingen. Detta har resulterat i en databas som gör det lätt för föreningen att hålla koll på sina föremål. Delar av föremålssamlingen går också att se via den nya hemsidan. Läs mer [här](#).

Ett av föremålen i Östra Ryds hembygdsförening.

Bild: Östra Ryds HBF

Biblioteksportal prioriterar lokalhistoria

Länsbiblioteket har tillsammans med de kommunala biblioteken startat en biblioteksportal, kallad "Östgötabibliotek". Det är en regional hemsida som fungerar som ett öppet skaffereri in i vad biblioteken i länet har att erbjuda.

I samverkan med bland annat Kulturarv Östergötland har en speciell ingång gjorts mot det lokalhistoriska materialet. Här kan besökarna till biblioteksportalen nå Kulturarv Östergötlands material, men också hitta en behändig databas där det via en samsökning mellan länets tretton kommunbibliotek går att söka litteratur om den socken man vill veta mer om. Läs mer [här](#).

En karta över Mörtlösa by, 1692.

Bild: UV-Öst

Mörtlösa – en by i förvandling

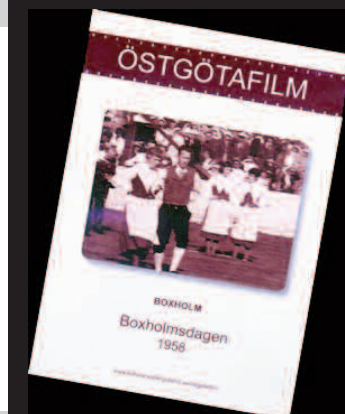
Riksantikvarieämbetet UV-Öst är en av två stora aktörer vad gäller arkeologiska utgrävningar i vårt län, Östergötlands länsmuseum är den andra. UV genomför årligen mängder av större och mindre projekt och kommer hela tiden med nya intressanta resultat. Mer och mer jobbar man med tillgängligheten till sitt material och här är Internet en viktig resurs.

Allt fler av UV:s större grävningar beskrivs via deras hemsida på nätet. Strax norr om Linköping gjordes exempelvis 2007 en utgrävning av medeltidsbyn Mörtlösa. Numera finns ett varuhus (Överskottsbolaget) och ett par gårdar på området. Som det verkar har bytomten haft kontinuerlig bebyggelse från några hundra år före Kristus till idag. Läs mer [här](#).

Film på bibliotek

Våra historiska filmer fortsätter att vara ett mycket trevligt och tacksamt område. Det idoga inventeringsarbete som pågått under ett par år har resulterat i hundratals inventerade östgötafilmer, allt redovisat på Östgötafilms egen hemsida.

Av Statens kulturråd har vi här i länet fått ytterligare medel för att jobba mot biblioteken med filmerna. Projektet görs i samverkan med Länsbiblioteket och de kommunala biblioteken och syftar till att ta fram ett antal historiska filmer på DVD. De ska sedan kunna lånas ut gratis på några av länets bibliotek på precis på samma sätt som när man lånar en bok. Läs mer [här](#).

Uppgifter i en fångrulla.

Bild: Electronic Press

Övrigt

KulturArkiv i Söderköping har i samarbete med kommunens bibliotek byggt upp en referensdatabas över bibliotekets lokalhistoriska samling. Man har gått igenom hela materialet för att söka efter personer, byggnader, yrken etc i bibliotekets litteratur om området. Detta gör det möjligt att söka efter referenser direkt från nätet på ett sätt som är ganska unikt. Läs mer [här](#).

Fler spännande kulturarvsprojekt är på gång här i länet. Medel delas ut av bland annat Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet. I Linköping har Westman Wernerska fonden nyligen beviljat en hel del pengar till olika projekt, bland annat till samarbetsprojektet "Linköping genom tiderna". Mer om det i nästa nyhetsbrev.

Redaktör:.....Dan Malmsten
dan.malmsten@ostergotlandskansmuseum.se

Grafisk form:.....Charlotte Fahlén